

نماید نیوز

پایگاه خبری شوشان

بازسکان خبرنگاران
بزرگترین خبرگزاری فارسی زبان دنیا

آسان خوزستان

اکسین پرس

پایگاه خبری تحلیلی خوزستان

دانشگاه از نگاه خبرگزاری ها

شماره: ۴۸۲

Islamic Republic News Agency

همای پرس

جامعه تحلیل خبری خوزستان

کارون پرس

ایران خبرگزاری کار ایران

خبرگزاری آریا

خبرگزاری میم

تیس تان

پایگاه تحلیلی

آانیه ا

بولتن

بهره‌برداری از پنج پروژه دانشگاه شهید چمران اهواز با حضور معاون وزیر علوم

اهواز - ایرنا - پنج پروژه عمرانی دانشگاه شهید چمران اهواز روز یکشنبه با حضور دکتر محمد تقی نظر پور، معاون اداری، مالی و مدیریت منابع وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و جمعی از اعضای هیات علمی

این دانشگاه بهره‌برداری شد

به گزارش ایرنا گام نخست ساختمان دانشکده مهندسی آب و محیط زیست با زیربنای سه هزار و ۹۰۰ متر مربع، ۱۳ کلاس و اعتبار ۱۳۰ میلیارد ریال و گلخانه و مزرعه تحقیقاتی این دانشکده با زیربنای ۲۰ هزار و ۲۷۰ متر مربع و اعتبار پنج میلیارد و ۹۰۰ میلیون ریال به بهره‌برداری رسید.

طرح توسعه ساختمان دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی با زیربنای سه هزار و ۳۰۰ متر مربع و با اعتبار ۷۰ میلیارد ریال بهره‌برداری شد. همچنین مجتمع آزمایشگاه کشاورزی با زیربنای ۲ هزار و ۲۶۶ متر مربع و اعتبار ۵۱ میلیارد ریال نیز فعالیت خود را آغاز کرد.

تکمیل و تجهیز تالار فردوسی دانشکده ادبیات و علوم انسانی با زیربنای ۵۵۰ متر مربع و اعتبار ۱۵ میلیارد ریال نیز به انجام رسید.

دانشگاه شهید چمران اهواز هم اکنون دارای ۱۳ دانشکده با ۵۳ گروه آموزشی شامل ۲۲ گروه علوم انسانی، هفت گروه علوم پایه، هفت گروه فنی و مهندسی، ۱۳ گروه علوم کشاورزی و دامپزشکی و ۲ گروه هنر است.

این گروه‌ها شامل سه رشته در مقطع کارشناسی، ۵۶ رشته در مقطع کارشناسی، ۱۰۷ رشته در مقطع کارشناسی ارشد، ۵۹ رشته در مقطع دکتری تخصصی و یک رشته در مقطع دکتری حرفه‌ای هستند.

بیش از ۵۰۰ نفر عضو هیات علمی در این دانشگاه مشغول فعالیت هستند که حدود ۸۰ درصد از آنها دارای رتبه استادیاری و بالاتر است؛ همچنین بیش از ۱۶ هزار دانشجو از مقطع کارشناسی تا دکتری تخصصی در این دانشگاه مشغول تحصیل هستند که چهار هزار دانشجوی تحصیلات تکمیلی و بیش از ۴۰۰ نفر دانشجوی تحصیلات تکمیلی نیز در این واحد مشغول به تحصیل هستند.

کد خبر: ۳۱۷۴۰۸۵ - تاریخ انتشار ۰۳ مرداد ۱۴۰۰ - ۱۲:۲۶

بهره برداری از چند طرح عمرانی در دانشگاه شهید چمران اهواز

پنج طرح عمرانی دانشگاه شهید چمران اهواز با حضور مدیریت منابع وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و جمیع از اعضای هیات علمی این دانشگاه بهره برداری شد.

به گزارش خبرگزاری صداوسیما مرکز خوزستان، رئیس دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: گام نخست ساختمان دانشکده مهندسی آب و محیط زیست با زیربنای سه هزار و ۹۰۰ متر مربع، ۱۳ کلاس و اعتبار ۱۳۰ میلیارد ریال و گلخانه و مزرعه تحقیقاتی این دانشکده با زیربنای ۲۰ هزار و ۲۷۰ متر مربع و اعتبار پنج میلیارد و ۹۰۰ میلیون ریال به بهره برداری رسید.

غلامحسین خواجه افزوود: طرح توسعه ساختمان دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی با زیربنای سه هزار و ۳۰۰ متر مربع و با اعتبار ۷۰ میلیارد ریال بهره برداری شد. همچنین مجتمع آزمایشگاه دانشکده کشاورزی با زیربنای ۲ هزار و ۲۶۶ مترمربع و اعتبار ۵۱ میلیارد ریال نیز فعالیت خود را آغاز کرد. تکمیل و تجهیز تالار فردوسی دانشکده ادبیات و علوم انسانی با زیربنای ۵۰۰ متر مربع و اعتبار ۱۵ میلیارد ریال نیز به انجام رسید.

وی ادامه داد: دانشگاه شهید چمران اهواز هم اکنون دارای ۱۳ دانشکده با ۵۳ گروه آموزشی شامل ۲۲ گروه علوم انسانی، هفت گروه علوم پایه، هفت گروه فنی و مهندسی، ۱۳ گروه علوم کشاورزی و دامپزشکی و ۲ گروه هنر است.

رئیس دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: این گروه‌ها شامل سه رشته در مقطع کارданی، ۵۶ رشته در مقطع کارشناسی، ۱۰۷ رشته در مقطع کارشناسی ارشد، ۵۹ رشته در مقطع دکتری تخصصی و یک رشته در مقطع دکتری حرفه‌ای هستند.

بیش از ۵۰۰ نفر عضو هیات علمی در این دانشگاه مشغول فعالیت هستند که حدود ۸۰ درصد از آن‌ها دارای رتبه استادیاری و بالاتر است؛ همچنین بیش از ۱۶ هزار دانشجو از مقطع کاردانی تا دکتری تخصصی در این دانشگاه مشغول تحصیل هستند که چهار هزار دانشجوی تحصیلات تکمیلی و بیش از ۴۰۰ نفر دانشجوی تحصیلات تکمیلی نیز در این واحد مشغول به تحصیل هستند.

وی گفت: باید هماهنگی دقیق تری بین سازمان آب و برق خوزستان، جهاد کشاورزی، حفاظت محیط زیست و استانداری صورت گیرد تا برنامه‌های منطبق با خشکسالی را تا حدی به سرانجام برسانند اما متناسفانه امسال موفقیت آمیز نبود.

قمشی افزود: فرهنگ سازی و تشویق کشاورزان به کشت‌های با مصرف کم آب، قابل توجه است و لازم است در برنامه ریزی منابع آب دقت بیشتری اعمال شود تا مشکلی برای معیشت کشاورزان شکل نگیرد و مسؤولان از نظر برنامه ریزی با بحران روبه‌رو نشوند.

خوزستان در سال آبی جاری، به دلیل کاهش بارش در استان و نیز بالادست، با کمبود منابع آبی در پشت سدها روبه‌رو شد و این مساله روستاهای و شهرهای این استان را با مشکلاتی در حوضه تنش آبی مواجه کرد که منجر به بروز برخی اعتراض‌های مردمی شد اما سازمان‌ها و دستگاه‌های متولی در سطح ملی و استانی در تلاش برای رفع این بحران هستند و معاون اول رییس جمهوری نیز برای رسیدگی به مشکلات به این استان سفر کرد.

اسحاق جهانگیری معاون اول رییس جمهوری به همراه وزیران نیرو و جهادکشاورزی روز جمعه اول مرداد در سفر ۲ روزه برای بررسی وضعیت خشکسالی و کاهش آثار کم آبی به خوزستان سفر کرد.

سد کرخه بزرگ‌ترین سد خاکی خاورمیانه در شمال خوزستان واقع شده و بخش مهمی از حقابه تالاب هور العظیم و نیز آب شرب مردم خوزستان را تأمین می‌کند.

سد سیمره، در بالادست سد کرخه، روی رودخانه مشترک بین استان‌های ایلام و لرستان ساخته شده است. سیمراه سدی بتنی دوقوسی با ارتفاع ۱۸۰ متر است که حجم مخزن آن ۲ میلیارد و ۸۰۰ مترمکعب در تراز نرمال است.

کد خبر: ۸۴۴۱۷۰۴۰ - ۵ مرداد ۱۴۰۰، ۶:۵۵

ارزیابی سیاست انتقال آب خوزستان

اهواز - ایرنا - دکتر مهدی قمشی عضو هیات علمی دانشگاه شهید چمران اهواز شامگاه دوشنبه در نشستی

مجازی به ارزیابی سیاست انتقال آب در جهان، ایران و خوزستان پرداخت.

به گزارش ایرنا رئیس دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: ۱۴۳ طرح بزرگ انتقال بین حوضه‌ای آب در دنیا گزارش شده است اما برخی از این طرح‌ها با شکست و برخی دیگرها موفقیت همراه بوده اند و به همین دلیل نشستهایی در فرانسه انجام شد که با انجام ارزیابی‌های لازم، معیارهای مورد نظر برای انتقال بین حوضه‌ای آب تعیین شود.

مهدی قمشی افزود: معیارهای یونسکو در دنیا به عنوان نقشه راه کشورهایی است که انتقال بین حوضه‌ای آب را با رعایت کردن اصول به گونه‌ای انجام دهنده تا مشکلی ایجاد نشود.

معیارهای انتقال بین حوضه‌ای آب

وی در تشریح این معیارها گفت: ناحیه مقصد باید تمام روش‌های جایگزین آب و مدیریت تقاضا را انجام داده باشد، حوضه مبدأ نباید در آینده دچار مشکل کمبود آب شود و احساس کند محدودیتی در منابع آب ایجاد شده، انتقال آب نباید سبب شود محیط زیست به ویژه در مبدأ دچار مشکل شود.

قمشی بیان کرد: این طرح‌ها باید از نظر پیامدهای اجتماعی و فرهنگی ارزیابی شوند و اثبات شود اختلالی از نظر فرهنگی، اجتماعی در حوضه‌های انتقال آب مبدأ و مقصد ایجاد نمی‌کند و در صورت انتقال آب، باید حوضه مبدأ در منافع حاصل از انتقال شریک باشد.

بیشترین انتقال آب کشور مربوط به سرشاخه‌های کارون و دز

عضو هیات علمی دانشگاه شهید چمران اهواز ادامه داد: آنچه در ایران اتفاق افتاد هیچ کدام از معیارهای یاد شده را پوشش نمی‌دهند و تا کنون بیشترین انتقال آب کشور مربوط به سرشاخه‌های کارون و دز بوده است.

وی گفت: سالانه یک میلیارد و ۳۰۰ میلیون متر مکعب آب از کارون بزرگ به زاینده رود و بخشی به قمروド منتقل می‌شود که این میزان نسبت به آورد متوسط کارون یک هفدهم است که در سالهای خشکسالی این درصد زیادتر خواهد شد.

قمشی اظهارداشت: چون خوزستان پایین دست انتقال آب‌ها قرار گرفته در صورت بروز خشکسالی، سهم انتقال آب اتفاق می‌افتد و خشکسالی‌ها به صورت مضاعف به خوزستان منتقل می‌شود.

وزارت نیرو مساله انتقال آب را متوقف نکرده است

این استاد دانشگاه توضیح داد: وزارت نیرو مساله انتقال آب را متوقف نکرده یعنی در حال حاضر بعد از انتقال یک میلیارد و ۳۰۰ میلیون متر مکعب، سه طرح دیگر انتقال آب در حال اجراست که سالانه حدود یک میلیارد متر مکعب از سرشاخه های کارون و دز منتقل می کند و ۵۰۰ میلیون متر مکعب نیز طرح های در دست مطالعه است.

وی ادامه داد: در صورت به نتیجه رسیدن این طرح ها حدود ۲۰.۸ میلیارد متر مکعب آب از سرشاخه های کارون حذف و به حوضه های دیگر می رود که تقریباً یک ششم آورد کارون است و برای استان خوزستان بحرانی خواهد بود.

از دست دادن فرصت تولید انرژی برق آبی

قمشی با اشاره به اینکه در حوضه کارون پنج نیروگاه بر قابی وجود دارد گفت: در حوضه کارون بزرگ به ازای هر متر مکعب آب انتقالی، فرصت تولید انرژی بر قابی را از دست می دهیم.

رییس دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز اضافه کرد: هزینه تولید برق در هر متر مکعب در حوضه کارون در سال ۱۴۰۰، معادل ۲۴ هزار ریال است بنابراین کشور به ازای هر یک میلیارد متر مکعب انتقال آب، ۲۴ هزار میلیارد ریال برای انرژی برقابی ضرر می کند لذا از نظر منافع ملی، انتقال آب هیچ توجیهی ندارد.

حوضه کارون به ۲۰ تا ۲۵ میلیارد متر مکعب آب نیاز دارد

وی توضیح داد: در حال حاضر حوضه کارون به حداقل ۲۰ تا ۲۵ میلیارد متر مکعب آب نیاز دارد در حالی که آورد حوضه کارون بزرگ در طی سال گذشته برای خوزستان ۱۴.۵ میلیارد متر مکعب بوده است.

قمشی افزود: طرح های انتقال آب علاوه بر مساله تولید بر قابی، اثر نامطلوب بر کیفیت آب خوزستان و بر روی آبهای زیرزمینی، چاهها و چشمه های محل انتقال یعنی چهار محال و بختیاری دارد و در مجموع به جز جابجایی محل کشاورزی از خوزستان به استان های دیگر معنی دیگری ندارد.

رییس دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: استان های اصفهان، کرمان و یزد مشکل آب شرب و بهداشت ندارند یعنی آب منطقه آنها برای صنعت و بخشی از کشاورزی کفایت می کند بنابراین آب انتقالی واقعاً برای شرب و بهداشت نیست بلکه برای کشاورزی است و فقط ضرر به دنبال دارد.

وی توصیه کرد: مناطق مقصود که ممکن است با مشکل آب روبرو باشند می توانند با مدیریت تقاضا مشکل خود را حل کنند و صنایع را به سمت استفاده از آب های غیر متعارف سوق دهنند و الگوی کشت را در استان خود تغییر دهند.

خوزستان در سال آبی جاری با تنفس شدید آبی روبه رو شده است.

با او درباره تعداد سدهای خوزستان و سایر سدهای کشور هم صحبت کردیم، او خاصه سدهای خوزستان را مورد ارزیابی قرار داد و از سدهای ساخته شده دفاع کرد و گفت: در سیل سال ۹۸ اگر سد کرخه نبود خیلی از شهرهای خوزستان زیرآب می‌رفتند و هیچ کاری هم از دست کسی ساخته نبود و در همان زمان چیزی نزدیک به ۷ میلیارد متر مکعب یعنی یک و نیم برابر حجم سد، آب جمع شد که تا چند وقت وضعیت کارون و هورالعظیم در مورد تحقیق حقابه خوب بود.

قمیشی ایراد کار را در جای دیگری می‌بینید، در نحوه اشتباہ مدیریت سدها واستفاده نادرست از سرشاخه‌ها و از همه مهمتر تشویق مردمی که در کنار رودهای بزرگ زندگی می‌کنند به کشاورزی، در کشوری که خشک و نیمه خشک است این همه کشاورزی در جاهای مختلف معنا ندارد، این‌ها باید سال‌ها پیش مدیریت می‌شد، یک دوره متوجه شدن وضعیت منابع آبی خوب است و امید بستند به ترسالی و شروع کردن به کشاورزی و حالا که جیات کشاورز وابسته شده به این نوع زندگی خیلی راحت به او می‌گوییم آب نداریم.

۵۰ درصدی پذیرفته شدگان دکتری بدون آزمون دانشگاه شهید چمران اهواز

ایسنا/خوزستان مدیر دفتر حفظ و هدایت استعدادهای درخشان دانشگاه شهید چمران اهواز با اشاره به پذیرش نزدیک به ۲۰ نفر از طریق دکتری بدون آزمون، گفت: تعداد داوطلبان پذیرفته شده نسبت به سال گذشته ۵۰ درصد افزایش پیدا کرده است.

امیر محمد احمدی در گفت و گو با ایسنا، اظهار کرد: فراغون جذب دانشجوی دکتری از طریق استعدادهای درخشنان (بدون آزمون) هر ساله از دی ماه آغاز می‌شود و پس از تجمیع مدارک، بررسی‌ها آغاز می‌شود و داوطلبان حائز شرایط به مصاحبه دعوت می‌شوند.

وی افزود: امسال نیز حدود ۱۰۰ نفر داطلب داشتیم که تعداد کمی دارای شرایط تعیین شده نبودند اما بقیه برای مصاحبه تخصصی دعوت شدند. از داطلبان دعوت شده ۱۹ نفر قبول شدند. البته هنوز دو دانشکده همچنان افراد برتر را معرفی نکرده‌اند بنابراین احتمالاً به ۲۰ نفر باش، از آن برستند.

مدیر دفتر حفظ و هدایت استعدادهای درخشان دانشگاه شهید چمران اهواز در پایان بیان کرد: تعداد داوطلبان پذیرفته شده نسبت به سال گذشته ۵۰ درصد افزایش پیدا کرده‌اند که امیدوارکننده است. با ساز و کارهایی که در پیش گرفته‌ایم امیدواریم که این تعداد افزایش پیدا کنند.

۶ مرداد ۱۴۰۰ - ۱۵:۵۴ - کد خبر: ۸۴۴۱۸۸۵۰

ارزیابی عوامل کمبود آب در حوزه کشاورزی خوزستان و راهکارها

اهواز - ایرنا - استاد گروه مهندسی تولید و ژنتیک گیاهی دانشکده کشاورزی شهید چمران اهواز عوامل کاهش و کمبود آب در حوزه کشاورزی و راهکارهای موثر در حل این معضل را تشریح کرد.

به گزارش ایرنا از روابط عمومی دانشگاه شهید چمران اهواز دکتر امیر آینه بند اظهار داشت: بررسی وضعیت اقلیمی استان در ۶۰ تا ۵۰ سال گذشته نشان می‌دهد در برخی سال‌ها هم با سیل و هم با خشکسالی مواجه شده‌ایم اما در حال حاضر، مسئله اصلی شدت این رخدادها است.

وی با اشاره به اینکه خشکسالی با شدت کنونی در استان خوزستان از سال ۱۳۸۶ آغاز شده است گفت: بر اساس آمار ابتدای دهه ۸۰ میزان بارش‌ها در کشور ۸۶ میلیارد مترمکعب بود که این میزان سال ۱۳۹۹ به ۴۵ میلیارد مترمکعب رسیده است یعنی میانگین بارش از ۲۵۰ میلی‌متر به ۲۰۵ میلی‌متر رسیده که آمار خوبی نیست.

آینه بند ادامه داد: از دید اکولوژی این مسئله ۲ دلیل اصلی دارد که دلیل نخست پدیده تغییر اقلیم است که بیشتر موضوعی جهانی است و دلیل دوم در ارتباط با فعالیت‌های انسانی است که بیشتر با عوامل داخل کشور مرتبط بوده و به تعبیر دیگر با مدیریت نادرست منابع آبی در ارتباط است که هر دو نیز از ارکان اساسی در حوزه صنعت کشاورزی هستند.

آیا مدیریت عرضه و توزیع آب با مدیریت منابع آب متفاوت است؟

این استاد دانشگاه شهید چمران اهواز اضافه کرد: ساخت سدهای بالادستی، کشاورزی غیراصولی و غیرعلمی، افزایش و پراکنش جمعیت و نیازهای آبی، سیاست‌های خودکفایی در بخش کشاورزی، انتقال آب از سرچشمه‌ها به سایر استان‌ها، ساخت صنایع آب‌بر... همگی مسائلی هستند که در تشدييد مشکل پيش آمدند در خوزستان تأثیرگذار بودند.

وی گفت: شاید بتوان گفت برنامه‌ریزی نادرست دلیل اصلی تنشی‌های آبی است؛ در مجموعه استانداری بخشی با نام مدیریت بحران فعال است در حالی که این مدیریت باید به مدیریت پیشگیری از بحران تبدیل شود یعنی باید پیش از بروز مشکلات برای آن‌ها راهکار داشته باشیم.

آینه بند ادامه داد: امروزه مدل‌های هواشناسی وضعیت آب‌وهوا و میزان بارش‌ها یا خشکسالی در سال‌های آینده را نشان می‌دهد، بنابراین می‌توان به گونه‌ای مدیریت کرد که برای سال‌های آینده برنامه‌ریزی دقیقی صورت گیرد.

بررسی سدها

استاد گروه مهندسی تولید و ژنتیک گیاهی دانشکده کشاورزی شهید چمران اهواز بیان کرد: در ۳۰ سال گذشته ۱۵ سد بزرگ در خوزستان به بهره‌برداری رسیده که برخی برای استان مؤثر و یا غیرضروری بوده و برخی نیز مانند سد گتوند به فاجعه تبدیل شده‌اند.

وی گفت: سدها در زمان وقوع سیل یا خشکسالی، کنترل سیلاب، تغذیه آب‌های زیرزمینی، پرورش ماهی، تولید انرژی، رونق گردشگری مفید هستند، اما ساخت افسارگسیخته سد با نگاه سیاسی به جای نگاه علمی موجب می‌شود سدسازی کارایی خود را از دست بدهد.

راهکارهای کاهش تنش نارضایتی کشاورزان از وضعیت تخصیص آب

این بند توضیح داد: در کشور ما سهم مصرف آب در بخش کشاورزی ۹۰ درصد است اما مدیران این حوزه هیچ‌گاه جزو تصمیم‌گیرندگان این حوزه نبوده‌اند و تمامی تصمیمات در وزارت نیرو گرفته می‌شود؛ حتی مسئولان استانی و مدیران ارشد نیز تأثیری در این حوزه ندارند.

استاد گروه مهندسی تولید و ژنتیک گیاهی دانشکده کشاورزی شهید چمران اهواز گفت: نکته مهم درباره سد کرخه این است که حجم مفید این سد که امسال تأمین آب کشاورزی آن با مشکلات بسیاری مواجه شده است، سه تا چهار میلیارد متر مکعب است.

وی ادامه داد: آخرین اطلاعات نشان می‌دهد که ۷۰ درصد حجم این سد خالی است و حدود ۴۰۰ تا ۸۰۰ میلیون متر مکعب آب در این سد وجود دارد در حالی که امسال در حوزه کرخه ۱۶ هزار هکتار زمین زیر کشت شلتوك رفته است و در چهارماه آینده نیاز آبی این اراضی ۶۰۰ میلیون مترمکعب است؛ یعنی آب مورد نیاز بخش کشاورزی این حوزه از آب موجود در سد بیشتر است و در این میان باید آب آشامیدنی و صنایع نیز تأمین شود.

این بند اظهار داشت: در سیل سال ۱۳۹۸ به علت ورود آب زیاد به استان و پر شدن حجم سدها، استاندار وقت و مدیریت استان تصمیم گرفتند که آب مورد نیاز ۲۰۰ هزار هکتار شلتوك کاری در حوزه کرخه را تأمین کنند.

این استاد دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: از سوی دیگر می‌دانیم که درآمد کشت برجیش از کشت گندم است، بنابراین کشاورزان نمی‌خواهد این درآمد را از دست بدهند که تصمیم گرفته شده در آن دوره، امروز مشکل‌آفرین شده است.

وی افزود: از سوی دیگر در پایین دست حوزه کرخه، هور العظیم وجود دارد که ۱۰۰ هزار هکتار آن در کشور ایران است که برای سیرابشدن آن باید یک میلیارد مترمکعب آب وارد هور شود و اکنون ۳۰۰ میلیون مترمکعب آن یعنی یک چهارم نیاز واقعی تالاب تأمین شده است.

این بند گفت: خشک شدن هور برای استخراج نفت نیز بر مشکلات افزود و بیکاری مردم، مشکلات زیست محیطی و ریزگردها را به دنبال داشته است.

استاد گروه مهندسی تولید و ژنتیک گیاهی دانشکده کشاورزی شهید چمران اهواز اظهار داشت: در حال حاضر مسئولان به این نتیجه رسیده‌اند که شلتوك کاری را متوقف کنند! در اکولوژی و کشاورزی پایدار موضوعی با عنوان حذف کشت وجود ندارد، بلکه باید راهکارهای مانند کاهش سطح زیر کشت و یا کشت جایگزین ارائه شود.

وی ادامه داد: بنابراین نمی‌توان یک نوع کشت را در منطقه‌ای ممنوع کرد زیرا موجب نارضایتی مردم می‌شود و این سؤال پیش می‌آید که چرا در استان‌های مجاور که از سرچشمه آب می‌برند (مانند اصفهان) سطح زیر کشت شلتوك افزایش می‌باید ولی در خوزستان به کشاورز می‌گویند شلتوك نکارد چون آب کم است.

آیا می توان در خوزستان با برنامه ریزی نسبت به تغییر الگوی کشت اقدام کرد؟

آینه بند با اشاره به اینکه هر منطقه‌ای به یک الگوی کشت نیاز دارد گفت: کشاورزی در استان خوزستان با سایر مناطق کشور متفاوت است؛ بنابراین لازم است با تشکیل کارگروهی متشكل از حوزه‌ی کشاورزی، استانداری و دانشگاه برای این صنعت مهم برنامه ریزی کرد؛

این استاد دانشگاه شهید چمران اهواز بیان کرد: مسئله دیگر در تغییر الگوی کشت انجام تدریجی آن است تا به لحاظ اقتصادی خسارتی به کشاورزان وارد نشود و همچنین صنایع جانبی هم در الگوی کشت و تغییر آن اهمیت بسیاری دارند.

وی اضافه کرد: تغییر الگوی کشت باید با تغییر الگوی مصرف نیز همراه باشد تا بتوان ضایعات کشاورزی را کاهش داد.

آینه بند توضیح داد: آمارها نشان می‌دهد در سال‌های عادی، ورودی آب استان بین ۳۰ تا ۳۱ میلیارد مکعب بوده است که حداقل ۲۱ میلیارد مترمکعب آن در پشت سدها ذخیره می‌شد اما در ۲ سال گذشته میزان ورودی آب به ۲۵ میلیارد مکعب رسیده است و از سوی دیگر خوزستان دارای یک میلیون و چهارصد هزار هکتار زمین کشاورزی است که این میزان آب ورودی به استان خوزستان برای مصارف کشاورزی کافی نیست.

راهکارهای برون رفت از مشکل کم آبی در حوزه کشاورزی خوزستان

استاد گروه مهندسی تولید و ژنتیک گیاهی دانشکده کشاورزی دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: برای حل این مشکلات راهکارهای کوتاه‌مدت و بلندمدتی مانند استفاده از روش‌های زراعی مناسب و تکنولوژی بهره‌وری آب، استفاده از گیاهان و ارقام مناسب با تنفس خشکی، محدود کردن کشت در تابستان و پرداخت پول کشت نکردن یا کاهش سطح زیر کشت یک گیاه به کشاورزان وجود دارد.

وی ادامه داد: همچنین راهکارهایی از جمله استفاده از روش‌های آبیاری متناسب و بهره‌گیری از آب‌های لب‌شور و زه‌کش‌ها، پیش‌گیری از تلفات آب و افزایش راندمان انتقال آب از سد تا مزرعه، کشت محصولات تابستانه در تاریخ‌های جدید (اوایل بهار) برای کاهش مصرف آب، کاهش ضایعات محصولات کشاورزی، توجه به کشت‌های گلخانه‌ای، انجام تحقیقات علمی و اصولی درباره تنفس‌های محبطی و توجه به اصول کشاورزی پایدار وجود دارد که می‌تواند در حل مشکل کمبود آب مؤثر باشد.

خوزستان در سال آبی جاری، به دلیل کاهش بارش در استان و نیز بالا‌دست، با کمبود منابع آبی در پشت سدها روبرو شد و این مساله روستاهای این استان را با مشکلاتی در حوضه تنفس آبی مواجه کرد که منجر به بروز برخی اعتراض‌های مردمی شد اما سازمان‌ها و دستگاه‌های متولی در سطح ملی و استانی در تلاش برای رفع این بحران هستند و معاون اول رئیس جمهوری نیز برای رسیدگی به مشکلات به این استان سفر کرد.

اسحاق جهانگیری معاون اول رئیس جمهوری به همراه وزیران نیرو و جهاد کشاورزی روز جمعه اول مرداد در سفر ۲ روزه برای بررسی وضعیت خشکسالی و کاهش آثار کم آبی به خوزستان سفر کرد.

پنجشنبه ۷ مرداد ۱۴۰۰ - ۰۱:۲۸ - کد خبر: ۴۵۴۵۰۷۰۴۵۰

یک استاد دانشگاه پاسخ داد

پیش‌بینی خشکسالی و ترسالی چقدر درست است؟

ایسنا/ خوزستان استاد گروه هیدرولوژی و منابع آب دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: بعضی از پدیده‌ها، مثل تکرار شب و روز، آمدن فصول و ... تکرار پذیر و قابل پیش‌بینی هستند و پیش‌بینی‌های کوتاه مدت عوامل هواشناسی نظیر بارندگی در کوتاه مدت به طور نسبی فراهم شده است اما برخی پدیده‌ها نظیر ترسالی و خشکسالی برای بشر هنوز کاملاً قابل تشخیص نیست؛ بنابراین، تحلیل و پیش‌بینی این بخش از پدیده‌های طبیعی برای تصمیم‌گیری‌گران منابع آب نباید قابل اعتماد باشد.

دکتر علی محمد آخوندعلی در گفت‌و‌گو با ایسنا، در خصوص انواع خشکسالی و ترسالی، اظهار کرد: ما چند نوع خشکسالی و ترسالی داریم که دو نوع مهمتر آن خشکسالی هواشناسی است که به بارندگی مربوط می‌شود و مورد دیگر هیدرولوژیکی است که به حجم آورد آب رودخانه‌ها مربوط می‌شود.

خشکسالی و ترسالی هواشناسی چیست؟

وی ادامه داد: در مورد اول، اگر میزان بارندگی در یک سال از بارندگی متوسط دراز مدت کمتر باشد، در آن سال خشکسالی هواشناسی رخ می‌دهد. اگر مقدار بارندگی سالانه با متوسط دراز مدت برابری کند، آن سال نرمال است و چنانچه از متوسط دراز مدت بیشتر باشد، آن سال با پدیده ترسالی مواجه می‌شود. خشکسالی و ترسالی ممکن است فصلی باشد که باران آن فصل را در مقایسه با متوسط دراز مدت آن فصل مقایسه می‌کنند. البته این یک تعریف ساده همه فهم از خشکسالی و ترسالی هواشناسی است. در این زمینه شاخص‌هایی داریم که خشکسالی و ترسالی را با شدت و ضعف بیان می‌کند.

خشکسالی نسبتاً شدید در سراسر کشور

استاد گروه هیدرولوژی و منابع آب دانشگاه شهید چمران اهواز با اشاره به خشکسالی در کشور، بیان کرد: از زمستان سال ۹۹ تا بهار سال ۱۴۰۰ تقریباً در کل کشور دچار خشکسالی نسبتاً شدیدی شدیم. در حوضه کرخه که امسال با مواجه با مشکلاتی شدیم بخشی از آن مربوط به این خشکسالی است. ریزش‌های جوی به طور متوسط در حوضه کرخه که شامل استان‌های همدان، کرمانشاه، ایلام و نیز قسمت‌هایی از استان‌های لرستان و خوزستان است، در حدود ۴۳۰ میلی متر است. امسال متاسفانه متوسط بارندگی حوضه در حدود ۳۰ درصد تقلیل پیدا کرد و دچار خشکسالی نسبتاً شدیدی شدیم.

آخوند علی با بیان اینکه خشکسالی و ترسالی هیدرولوژیکی مربوط به حجم آورده آب از یک حوضه توسط رودخانه آن حوضه تعریف می‌شود، تصریح کرد: اینجا هم مشابه بارندگی، متوسط حجم آورده رودخانه، شاخص مقایسه است. اگر حجم خروجی روان آب‌های حوضه که در رودخانه متتمرکز و جاری می‌شوند، در یک مقطع از رودخانه خروجی حوضه در یک فصل یا سال با متوسط دراز مدت حجم آورده آب آن فصل یا سال در آن مقطع، برابر، کمتر و یا بیشتر باشد، به ترتیب با شرایط هیدرولوژیکی نرمال، خشک و یا ترسالی در آن فصل یا سال مواجه هستیم.

کاهش حدود ۵ درصدی حجم آورده آب سد کرخه

کرخه

وی افزود: غالب حوضه‌های آبی کشور امسال کم و بیش تحت تاثیر خشکسالی هیدرولوژیکی بودند. حوضه کرخه نیز دچار این پدیده شد و حجم آورده آب کرخه در سد کرخه تقریباً ۵۰ درصد کاهش پیدا کرد که این یک خشکسالی هیدرولوژیکی شدید است.

شدیدترین خشکسالی هیدرولوژیکی در پایین‌دست حوضه کرخه

استاد گروه هیدرولوژی و منابع آب دانشگاه شهید چمران اهواز با بیان اینکه گاهی خشکسالی‌های مربوط به بارندگی با خشکسالی‌های هیدرولوژیکی بر هم منطبق نمی‌شوند، عنوان کرد: مثلاً ممکن است در خوزستان، در پایین‌دست حوضه کرخه بارندگی کم باشد و از این نظر در استان دچار خشکسالی باشیم. اما استان‌های بالادست دچار ترسالی باشند. در این شرایط رودخانه کرخه پر آب و در خوزستان با وجود خشکسالی هواشناسی (بارندگی)، اما از نظر هیدرولوژیکی ترسالی باشد و از این نظر کمبود آب برای انواع مصارف نداشته باشیم. امسال شدیدترین خشکسالی هیدرولوژیکی را در پایین‌دست حوضه کرخه داشتیم، اما همان طور که ذکر شد کاهش باران حدود ۳۰ درصد ولی کاهش آب رودخانه در سد، حدود ۵۰ درصد بود.

وی با اشاره به وجود دو شاخص هواشناسی (بارندگی) و هیدرولوژیکی (آورده رودخانه) برای تعیین خشکسالی و تفاوت درصد کاهش در مقدار این دو نوع خشکسالی که به ترتیب ۳۰ درصد و ۵۰ درصد است، گفت: همانطور که ذکر شد، عامل عدم توزیع یکنواخت باران در سطح حوضه، از عوامل تفاوت در دو نوع خشکسالی محسوب می‌شود. اما عوامل دیگری هم بر این دو پدیده موثرند. برای مثال تاثیر خشکسالی هواشناسی دهه ۸۰ بر آورده رودخانه کارون، تنها عامل خشکسالی هیدرولوژیکی این رودخانه نبود. عوامل دیگر انسانی نظیر انتقال آب بین حوضه‌ای و مصارف متفرقه بالادست و نیز مهمنتر از آن‌ها، «ایست

آب» توسط مخازن سدهای بالا دست باعث شد آورد کارون در محل احداث سد گتوند قبل از آبگیری، تا حدود ۵۰ درصد کاهش یابد. این نوع خشکسالی هیدرولوژیکی که از نوع شدید آن در این مقطع بود که عملاً باعث افزایش شوری به بیش از ۴۰ درصد نسبت به شرایط نرمال شد. همین پدیده تعدادی از کنش‌گران را نسبت به آبگیری سد گتوند بدین و علت افزایش شوری آب را به انحلال رگه‌های نمکی مدفون در مخزن سد نسبت دادند، در حالی که علت اصلی افزایش شوری همان کاهش شدید آورد آب از بالا دست بود.

سد کرخه تحت تاثیر آبگیری سد تازه تاسیس سیمره

آخوندعلی بیان کرد: در مورد سد کرخه در سال جاری، این کاهش جریان نه تنها تحت تاثیر کاهش بارندگی، بلکه تحت تاثیر آبگیری سد تازه تاسیس سیمره قرار گرفت. به عبارتی «ایست آب» در مخزن سد سیمره در بالا دست سد کرخه، خشکسالی هیدرولوژیکی در پایین دست را تشید کرد. البته ذخیره آب سد سیمره به عنوان آب‌های استراتژیک برای آب شرب، کشاورزی و ... جهت مصارف اوایل پاییز و نیز تولید انرژی مدنظر بوده است اما به دلیل مصارف فراتر از حد برنامه‌ریزی در امر کشاورزی، در کرخه سفلی، ناگزیر به نیاز زیستی هور و آب شرب پایین دست کرخه فشار آمد.

اگر بارندگی پاییز با تاخیر باشد، با مشکلات جدیدی مواجه می‌شویم

استاد گروه هیدرولوژی و منابع آب دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: اکنون با استفاده از ذخیره استراتژیک سد سیمره، تا حدودی از مشکلات پایین دست کاسته شده است اما باید دانست که اگر خدای نکرده بارندگی در پاییز، با تاخیر یا مواجه با خشکسالی باشد؛ در شرایط جدید با مشکلات جدیدی مواجه خواهیم شد. ان شاء الله که مسئولان اجرایی و بهره‌برداران متوجه این نکات باشند و در مصرف و بهره‌برداری از منابع آب طوری رفتار کنند که باعث بحران و کمبود آب برای شرب و دیگر نیازها نشویم.

ترسالی و خشکسالی را می‌توان پیش‌بینی کرد؟

اخوندعلی در پاسخ به این سوال که آیا امکان پیش‌بینی ترسالی یا خشکسالی از سال قبل جهت برنامه‌ریزی در منابع آب، امکان پذیر است یا خیر؟ تصريح کرد: اگرچه ذخیره منابع آبی در مخازن سدها از سال قبل کمک خوبی می‌کند تا از تنش‌های کم آبی در سال بعد جلوگیری شود اما این به معنی توان انسان در پیش‌بینی‌های درازمدت و حتی یک ساله در شرایط حاضر نیست. مثلا براساس برخی تحلیل‌ها، یکی از مسئولان آب کشور در جریان سیل سال ۹۸ گفت که با ترسالی مواجه شده‌ایم اما همان زمان عرض کردم اینکه در طول یک سال با ترسالی، خشکسالی یا شرایط نرمال مواجه باشیم دلیلی نمی‌شود که سال بعد نیز این پدیده تکرار شود. یعنی اگر امسال با خشکسالی مواجه هستیم، الزاماً اینگونه نخواهد بود که سال آینده نیز با خشکسالی مواجه باشیم. ضمن اینکه گفته می‌شود یک دوره چند ساله خشکسالی یا ترسالی وجود دارد هم، درست نیست. وقتی آمار را نگاه می‌کنیم نشان دهنده نوسانات نامنظم است.

وی با بیان اینکه پدیده خشکسالی و ترسالی به صورت منظم نیست، ادامه داد: بعضی از پدیده‌ها، مثل تکرار شب و روز، آمدن فصول و ... تکرار پذیر و قابل پیش‌بینی هستند. پیش‌بینی‌های کوتاه مدت عوامل هواشناسی نظریه بارندگی در کوتاه مدت و روزهای آتی هم با توجه به توسعه فناوری مربوطه به طور نسبی فراهم شده است اما برخی پدیده‌ها نظریه ترسالی و خشکسالی برای بشر هنوز کاملاً قابل تشخیص نیست. بنابراین، تحلیل و پیش‌بینی این بخش از پدیده‌های طبیعی برای تصمیم‌گیرندگان منابع آب نباید قابل اعتماد باشد.

